

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kontroly dočasné pracovní neschopnosti

Nový zákon o nemocenském pojištění přináší změny týkající se povinností lidí, kteří budou pobírat nemocenské, zpřísňuje sankce a pokuty při porušení povinností. A to jak na straně dočasné práceneschopného, tak i pro ošetřující lékaře.

Během dočasné pracovní neschopnosti budou muset lidé dodržovat stanovený režim, nově nazvaný „**režim dočasné práceneschopného pojištěnce**“. Zahrnuje:

- **Léčebný režim**, který stanoví ošetřující lékař při rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Při změně zdravotního stavu bude moci ošetřující lékař léčebný režim změnit. Jeho **součástí** bude i povinnost dočasné práceneschopného pojištěnce **poskytnout součinnost** při zdravotním výkonu a kontrole průběhu léčebného procesu.
- **Povinnost zdržovat se v době dočasné pracovní neschopnosti v místě pobytu** uvedeném na dokladu o pracovní neschopnosti a dodržovat dobu povolených vycházek.
- **Povolení vycházek, včetně jejich rozsahu a doby**, pokud zdravotní stav pojištěnce a stanovený léčebný režim tyto vycházky nevyklučuje. O rozsahu a době povolených vycházek bude rozhodovat ošetřující lékař .
- **Povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti** bude možné pouze s předchozím souhlasem ošetřujícího lékaře.
- **Provádění pracovní rehabilitace, pokud ji zabezpečuje úřad práce.**

Práceneschopný musí **umožnit kontrolu** dodržování režimu. Svůj byt opatří zvonkem a jmenovkou, uvede platnou adresu pobytu ošetřujícímu lékaři. Kontrolu dodržování režimu budou stejně jako dosud provádět pověření zaměstnanci OSSZ na základě vlastního výběru nebo na základě podnětu ošetřujícího lékaře, úřadu práce, posudkového lékaře ČSSZ či jiného orgánu nebo fyzické osoby. **Podnět ke kontrole** může dát **také zaměstnavatel**, který bude mít podezření, že jeho zaměstnanec, pobírající nemocenské, nedodržuje stanovený režim, tj. vykonává jinou činnost, nezdržuje v místě pobytu nebo nedodržuje stanovený režim vycházek.

Nově bude moci **zaměstnavatel v době**, kdy bude vyplácet práceneschopnému **náhradu mzdy, sám kontrolovat** dodržování stanoveného režimu, **nebo** o to bude moci **požádat příslušnou** okresní, v Praze Pražskou, v Brně Městskou **správu sociálního zabezpečení (OSSZ/PSSZ/MSSZ)**. Pověření **kontrolní pracovníci** OSSZ se budou muset prokázat „**Průkazem zaměstnance orgánu nemocenského pojištění pověřeného kontrolou**“, **práceneschopní** občané budou povinni **prokázat** svou **totožnost** a **předložit doklad** o pracovní neschopnosti, do kterého pověřený pracovník zaznamená datum a čas kontroly a svůj podpis.

Pokud práceneschopný pojištěnec **poruší režim** stanovený v době pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem, bude mu moci OSSZ/PSSZ/MSSZ **nemocenské snížit nebo zcela odebrat** nejdéle však na sto kalendářních dnů. Nový zákon rovněž umožňuje snížit nebo odejmout **i již vyplacené nemocenské**. **Obdobně** má podle zákoníku práce možnost **snížit nebo odejmout** v prvních 14 kalendářních dnech **náhradu mzdy zaměstnavatel**.

Nová právní úprava **zavádí další sankce za závažné porušení režimu**. Pokud práceneschopný **neposkytne součinnost** při kontrole, bude mu moci OSSZ/PSSZ/MSSZ uložit též pokutu až do výše

10 000 Kč. Nemocnému, který zvláště **závažným způsobem poruší** stanovený režim, bude moci OSSZ/PSSZ/MSSZ za tento přestupek uložit pokutu až **20 000 Kč.** O krácení, či odnětí nemocenského i o uložení pokuty v případě, že dojde k porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce, **rozhodne příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ.**

Nový zákon také **přesněji stanoví povinnosti ošetřujících lékařů a dalších zdravotnických zařízení** při posuzování zdravotního stavu a potvrzování údajů pro nemocenské dávky. Rovněž **přináší zvýšení sankcí za jejich porušování.** Nesplnění stanovených povinností se bude považovat za správní delikt, za který bude moci příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ uložit pokutu. **Krajním sankčním opatřením je zákaz rozhodování ve věcech dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování až na dva roky.** Případný zákaz vydá OSSZ/PSSZ/MSSZ, a to v situaci, kdy ošetřující lékař opakovaně v jednom roce nerozhodne o ukončení neodůvodněné dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování ve třech případech, o nichž pak kvůli nesprávnému postupu musel rozhodnout orgán nemocenského pojištění.

Zdroj: ČSSZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)